

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Essai

az iskolák államosítása vagyis kiközösítése fölött.

(Különös tekintettel a bezdáni iskolákra.)

Hasznos-e az állami iskola? Nem hasznos, sőt káros, mivel vallástalanságra vezet. Az államnak ugyanis, mint ilyennek, nincs vallása, tehát ami nincs, azt nem is adhatja. Hogyan? Hát nem minden államnak támasza, talpköve a tiszta erkölcs?

Igen, az ideális államnak, vagyis amelynek pozitív vallása van; de nem olyanak mint Franciaország, Olaszország és Magyarország, mely a felekezeti-küliség vagy világosabban szólva a vallástalanság engedelmét törvénybe iktatta.

Kik akarják az államosítást vagy kiközösítést? A szabadkőmivesek. Kik azok? Egy titkos társulat, titkos érdekszövetség, mely tervszerű aknamunkát végez a kath. Egyház és Haza ellen. És a luteránus, kálvinista, zsidó vallás ellen nem? Nem, mivel ezek ugyanis haragszanak a katolikusokra.

De hisz sokszor dicsérni hallom a szabadkőmiveseket, hogy csak humanitárius dolgokat mivelnek, mint p. o. az Orsz. Gyermekvédő Liga, lelencházak stb? Igen, de a hiszékeny közönség nem veszi észre, hogy ez csak spanyolfal, amely mögött a házasságot főleg rabigának hirdetik és dicsőítik a szabad szerelmet. Az esetleges gyermekekről az állam tartozik gondoskodni lelencházak és gyermekvédő liga által.

De hát mit nyernek a szabadkőmivesek az iskolák államosításával? Azt, amit óhajtanak: az ifjúságot, a jövő nemzedéket elvallástalanítani, jól tudván, hogy akié az iskola azé a jövő. Főcélja ugyanis ezen egyház- és államfelforgató titkos társulatnak a vallástalanság, de főképen a katolicizmust, mint egyetlen pozitív vallást kiirtani. Ehez az első lényeges lépés a polgári házasság, melylyel a család, mint az Egyház és állam létalapját megfosztják vallásos és szentségi jellegétől. A polgári házasságból való csemeték — ha ugyan vannak vagy lesznek? — már kevés vallásosságot hoznak magukkal vagyis teljesen fogékonyak a szabadkőmivesek második intézményébe — az állami iskolába való belépésre, hogy itt azt a kevés vallásosságot is kimiveljék belőlük.

Hogyan lehetnek az állami iskolák vallástalanság, hisz a hittan vagy katekizmus rendes tantárgy?

Igen és épen ez a sajnos, hogy a rendes tantárgyak közé lőn degradálva. Ez épen olyan spanyolfal, mint a gyermekvédő liga meg a lelencházak stb; majd eljő az idő, mikor e spanyolfalakat félretolják és lesz a katekizmus rendkívüli tantárgy, majd nem-sokára egészen száműzve. Hangos példa erre Franciaország és Róma, ahol — a kereszténység központjában — Náthán, a zsidószabadkőmives polgármester indítványára a szabadkőmives városi tanács és képviselőtestület a hittant a községi iskolákból kitiltotta.

A szabadkőmivesek titkos működésére nézve szemünk előtt lebegő példa Franciaország. Ennek a boldogtalan országnak minap végrehajtott templomzárási politikáját ismerik talán a bezdániak is?! . . . Ez az ország találta fel — lévén a szabadkőmives-ség otthona — a polgári házasságot és az iskolák kiközösítését. Ezen nagy-szerű találmánya miatt folyt a multban annyi polgárvér és még több fog folyni a jövőben, ha a katolikusok ébredése elkésik. A szabadkőmivesek ugyanis nem elégszenek meg a templomok bezárásával; ez csak sikeres lépés a végcélhoz: az állam teljes felforgatásához!

Lehet ott kultúra, ahol nincs vallás-erkölcsös nevelés. Ez pedig az állami iskolákban nincs. Nem elég az, hogy a hittan a tantárgyak közé fel van véve két órai tanítással hetenkint; mert ez azt jelenti, hogy a pap kétszer jöhet hetenkint az iskolába és azontul nincs ott helye. Ime ez a szabadkőmivesi törekvésnek, az államosításnak a csomópontja: a papot mindig kiebb tolni az iskolából és vele a vallás-erkölcsös nevelést s beállítani helyébe a hitetlen és hazátlan kozmopolitizmust.

Valamint a hazafiság erényéhez nem elég csak alkotmánytant tanítani, ép úgy az igazi vallásossághoz, a vallás-erkölcsös neveléshez nem elég csak katekizmust tanítani. Az egész szellemi légkörnek, mely az iskolát át-lengi, a vallásosságtól kell illatoznia. A tanító lelkének, egész érzelmi világának, gondolkodásának át kell hatva lenni a vallástól; ebből kell folyton meríteni erőt, kedvet, értelmi világosságot, szellemi üdeséget és frissiséget, mint a virág a harmatból. Még a két-

szer kettő négyben is az Isten örök igazságait kell a gyermekekkel szemléltetni; a történelemben az Isten áldó és büntető kezét kell látnia, hogy valóságos hazafiságra buzduljon. Ilyen rekordokat csak a vallásos jellegű iskola nyújthat, de nem az állami iskola, mely a máshol nem alkalmazható vallástalanság vagy legalább akatholikus tanítók és az ezzel járó szabad tanítás otthona.

Allításomat fényesen igazolják a külföldi példák és itthon a magasabb állami intézetek. Az egyetemen — ahol a szabad tanítás hangzatos elve a spanyolfal — nyilvánosan tanítják az atheizmust; a kath. egyházi jogtan tanára arra tanítja a jogászokat, hogy a kath. Egyháznak nincs semmiféle joga etc. Egyik bácskai középiskolában a történelem tanára, aki luteránusnak keresztelt szabadkőmives, Lutter Mártonról két héten keresztül beszélt; míg Szt. Istvánról — tüntetőleg elhagyva a „szent” jelzőt — elég volt egy fél óra; úgy hogy még a zsidó hallgatók is megbotránkoztak benne; a luteránusok persze nem. Hol itt a magyar hazafiság, a magyar nemzeti szellem?

De mindezen felhozott és még felhozható bizonyítékok koronája az, hogy a keresztény kultúra jelvényének, a feszületnek az állami iskolában nincs helye; mit fognak majd szólni az apatini és bezdáni kath. vallásukhoz ragaszkodó hívők, ha látandják, hogy megváltó mesterüket, a világ világosságát Krisztust viszik ki iskoláikból és tán valami csimpánszt akasztanak helyébe a falra? Ime, az állami iskola tükre; ha a bezdániaknak elég jókor odatartják és belenéznek: valószínűleg néhány krajcár megtakarítása végett nem adták volna el ártatlan gyermekeiket a szabadkőmiveseknek.

És az egész hőstettben leszögezni való körülmény az, hogy a vezérszerpet zsidó honpolgár vitte. Dr. Gál Goldschmidt gondolt egy nagyot és rátette lelkét: ha vezethet az alsóban, miért nem vezethetne tízezer vak katolikus a feszületes kath. iskolából ki! és a feszület nélküli közönsébe! Ime: c'est voilà tout! franciául: vakulj magyar! . . .

Ami pedig Meszner infuláját illeti: azzal nem Meszneret tüntették ki, hanem a tíz ezer katolikus lakossal dicsekvő Bezdán nagyközönséget; most a szerepét vesztette infulát visszaszolgáltathatják a bezdániak oda, ahonnan jött, vagy

pedig — mivel ők kapták — új vezérüket a jó Goldschmidt bácsit tüntethetik ki vele . . .

Záradékol az a kérdést teszem fel, hogy igazságos-e az, ha — tekintve az államosítás erkölcsi veszélyességétől — aránylag sokkal kisebb és szegényebb községek kénytelenek keserves adóforintjukkal egy Apatin, egy Bezdán pourbon plaisir elállamosított iskoláinak fentartásához hozzájárulni? . . . De felmentem a t. olvasót a felelettől; mert hisz tudjuk, hogy az igazság istennőjének szeméi be vannak kötve, mint sok államosító községé, de legszorosabban a bezdániaiaké! M.

A patriarcha választás.

— Bogdánovics két szavazata. —

Ami előre esalhatatlanul megállapítható volt, ez bekövetkezett. De azt, hogy alig kapjon szavazatot Bogdánovics, arra mégsem mertünk volna gondolni.

Minden bírálat nélkül adjuk a választás következő eredményét.

Zmejanovics Gábor verseci püspök kapott 40 szavazatot.

Bogdánovics Lucián kapott 2 szavazatot. Nikolics Miron, pakraci püspök kapott 30 szavazatot.

Gruics károlyvárosi püspök kapott 4 szavazatot.

„Vörösök és feketék.“

Ez a címe, a Szabadkán megjelenő egyik napilap cikkének, amelyben ismeretlen cikkíró a vörös és a fekete szocializmussal foglalkozik. Nem tudom, mi okból nem írta az író nevét a cikk alá, de körülbelül sejtem. Biztosan tudta jól előre, hogy amit ő ott összeirt az nem más, mint igazságszerető íróemberhez — legalább az én felfogásom szerint — nem méltó ferdités. Olyan ferdités, mint amilyen ferdén lógott Husz Abrahám — a cikkíróhoz hasonló írók által agyonsajnált és „ártatlannak“ deklarált, az akasztófára már régen megérett uzsorás gazember — a Mármrosszigeten felállított akasztófán.

Szó nélkül hagytam volna az egész dolgot, hogy ha említett cikk a „Népszavában“ jelent volna meg. De miután helybeli lapban látott napvilágot, amely lapnak homlokán egy függetlenségi és 48-as országgyűlési képviselő neve diszeleg, önkénytelenül is kényszerítve érzem magam arra, hogy a ferditésekkel és hazugságokkal annyira ellátott cikke, a mindenkifelett álló igazság érdekében csupán néhány megjegyzést tegyek.

Először is kétségbevonja azt a cikkíró, hogy a keresztény szocializmus azért indult meg, mert a szocialdemokrata munkásmozgalmak hazaellenes, társadalom bomlasztó, mert nem az egész társadalom érdekeit, hanem csak az ipari munkások érdekeit akarta diadalra juttatni. Azt mondja a cikkíró: „A keresztény szocializmus nálunk nem organikus képződmény. Ausztriából hozták, mint annyi más rosszat.“

Már engedelmet kérek ez megint olyan ferdités, amelynek hallatára minden, hazáját igazán szerető magyar embernek a haja égnek áll. Azt jól tudja minden szocialista ember, hogy a magyarországi szocialdemokrata párt marxista alapon áll, már pedig a marxisták fő atyamestere, a németországi szocialdemokraták milliomos vezére. Bebel által vezetett Boroszlói pártgyűlés (Jegyzőkönyv 125. l.) a következőket mondotta ki: „Semmi módunk sincs ahhoz, hogy a földművelő osztály fentartására törekedjünk.“

Tudvalevő dolog, hogy Magyarország földművelő állam. Ezt tudva már most, kérdem, nálunk melyik az organikus képződmény: a keresztény szocializmus-e, amely az egész társadalom érdekét akarja, vagy

pedig a szocialdemokrácia, amely a társadalom csak egyik osztályának érdekeit tartja szemelőtt.

Hogy az „ifju és elfogult káplánok“ mennyire vannak meggyőződve a zsidóság veszedelméről Magyarországra nézve, azt hagyjuk az „ifju“ káplánokra.

Azt elhiszem azonban a cikkírónak, hogy fáj neki, hogy a keresztény szocialisták „ráfogták a szocialdemokráciára hogy az zsidó jellegű“. Bocsánat, ez megint nem áll, mert a keresztény szocialisták és azok „akik félték a munkásság emancipálódását“ nem fogták rá a szocialdemokráciára, hogy az zsidó jellegű, hanem ezt mint letagadhatatlan tény állapítják meg. Aki erről megakar győződni, az nyissa ki a szemét és lásson. Világosan áll előtte az egész szocialdemokrata mozgalom.

A keresztény szocialista mozgalom agitátorai ezt mondták: „a zsidók el akarják nyomni Magyarországot“. Bizony mondták és mondják ma is és a ki egy kicsit is jártas a statisztika tanulmányozásban, az nem fogja „nyilvánvaló abszurdumnak“ képzelni a szónokok által mondott dolgokat.

Hogy a keresztényszocializmusnak magyarországon kik voltak a megindítói? Elég hogy ha azt jegyzem meg, hogy a mozgalom megindulása után alig volt egy pár forintja a mozgalomnak, meg annyi pénze sem volt, hogy rendes lakást bérelhetek volna a mozgalom vezetői. Már pedig, hogy ha azok indították volna meg a keresztény szocialis mozgalmat, akiket a cikkíró emleget, akkor biztosítom, hogy nem így állott volna ezen mozgalom kasszája.

Azt mondja a cikkíró ur, hogy mi „feketék“ felekezeti gyűlölséget akarunk felidézni és hogy az „emberi elfogultság és műveletlenség talaján“ állunk, a vörösök pedig valóságos emberboldogítók és tudósok. Erre a bornírtságra nekem nincs más megjegyzésem, mint hogy a szives olvasót felkérjem, mondja ő meg a véleményét, ha ugyan lesz kedve az ilyen hallatlan dolog felett véleményét nyilvánítani.

Még arra is vetemedett a cikkíró ur, hogy a keresztény szocializmust, mint a haza ellenségét mutassa be a lap hiszékeny olvasóinak. Hát ehhez már igazán nagymérvű arcátlanságra van szükség, hogy valaki ilyen írjon. Bennünket, akiknek a nemzeti harcok alkalmával még maga Kossuth is elismérését fejezte ki az akkori politikai magatartásunk miatt, amely igazán hazafias volt, most egy közönséges bocherlap merészkedik hazafiatlansággal vádolni.

De nem folytatom tovább mert hiszen azon cikknek minden sora nem más, mint alávaló hazugság. Es hiába is cáfolnám azt, mert az, aki azon förmedvényt a papírra vetette a pirulásra ugy is képtelen.

Csupán még egyet jegyzek meg. Ne méltóztassék tőlünk „feketétől“ a hazát féltetni t. cikkíró. Vagyunk mi mindenkor olyan hazafiak, mint önök. Sőt biztos vagyok abban, hogy még sokkal különbek. Mert mi olyan dicsőséget fogunk hazánkra hozni, amely miatt nem kell szégyenkeznie magát Magyarországnak a kölföld előtt, mint ahogy a legutóbbi napokban kellett neki pirulnia.

Az önök ágaskodásainak és becsmerléseinek ellenére mi minden kínálkozó alkalmat meg fogunk ragadni, hogy igazi hazafiakhoz méltóan hazánkat és nem az „önök hazájukat“ minel nagyobb mértékben boldogítsuk. On pedig t. cikkíró ur, továbbra is aggódjon Magyarország sorsán buzdítsa a „hazafiakat“, a feketék elleni harcra. Mi azonban haladunk a megkezdett uton. Ha az „oraknak“ ez tetszik, ha nem!

Zsulyevics Mátyás.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik. :-:

Jelentés a ftdő papság számára Bácsban tartandó sz. gyakorlatokról.

Alulírott ezennel tudomására hozom a ftdő plébános és lelkész uraknak: Oexcellenciája, Kegyelmes Ersek urunk 3221. sz. kegyes leirata folytán készségesen megengedte, hogy Bácsban ez év folyamán ismét sz. gyakorlatot tarhassunk a ftdő világi papság számára.

Mély tisztelettel kérem ennélfogva azon ftdő plébános és káplán urakat, kik e sz. gyakorlaton résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek ebbeli szándékukat augusztus 18-ig, velem közölni!

Zárdánkban kilenc egyszerűen berendezett szoba áll a résztvevő urak befogadására. Ha esetleg 16—20 ftdő ur jelentkeznék, ugy két turnusban lesz a sz. gyakorlat megtartva. Az első turnus aug. 24. este 8 órakor kezdődik és tart aug. 28. reggeli fél 8-ig bezárólag. A második turnus idejét — ha szükséges lesz — később állapítjuk meg. Az anyagiakat illetőleg mindenről gondoskodva lesz, amiért is ki ki a legszükségesebb dolgokat hozza csak magával.

A lelkigyakorlatokat P. Oslay Oszvald filozófiai lector fogja vezetni.

Alázatos tisztelettel;

P. Lonesár Lukács,
zárdafenök.

Munkás-házak Zentán.

— Saját tudósítónktól. —

A zentai munkásházak ügyében tegnap döntött Zenta közgyűlése véglegesen. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ugyanis jóváhagyta a munkások ügyében hozott határozatot. Ennek alapján most a közgyűlés a következőképpen határozott.

Az építési költségek fedezéséhez szükséges 52000 koronát a város az osztrák-magyar banktól veszi kölcsön, s ezt ötven év alatt 5 és negyed százalékos annuitással fizeti vissza.

Az árlejtés határnapjául f. évi augusztus hó 14-ike tüzetett ki, amelyre négy építészeti bizottsági tagot is meghívják.

Voltak házhelyek, melyekről egyesek önkéntesen lemondottak, vagy olyanok is melyeket vissza kellett venni, mivel az illetőnek, akiknek sorsolás útján jutott vagyonnak van. Ezeket a közgyűlés tizenegy munkásnak osztotta ki. A még fennmaradt 5 házhelyre hetvennégy jelentkező van, akik között sorsolás útján osztják ki ezen öt házhelyet.

Lesz tehát a becsületes munkásoknak otthona. Kevesbedik azoknak a száma, akik dölyfösen verve a mellüket, bitangoknak nevezik magukat, s a vörös Jakab vezérek által mint a rendszorgák engedik magukat a társadalmi rend felforgatására uszítani.

Hogy minél több legyen ezen, magukat bitangoknak nevezők száma, azért vannak a vörös Jakabok az ellen, hogy a munkásházak örök tulajdonába kerüljenek a munkásoknak.

Szilánkok.

Közli: Bajmoki.

= Alfons, Castilia királya azt szokta volt mondani: öreg fával tüzelni, öreg könyvekből tanulni, öregtől tanácsot kérni és öreg bort inni a leghelyesebb eljárás az életben.

= Voltak nagy evők, kiknek gyomrában a bádeni nagyhercegség is helyet talált volna. A wittenbergi Kahle sirva panaszkodott, hogy már csak egy malacot kap reggelire. Baril, bresti hajóhadnagy, miután minden vagyont megetté, a kórházban halt meg — éhen. Mikor fölboncolták, találtak a gyomrában 30 darab dugaszt, négy összetört cin kanalat, három pipát, kostököket, vasöveket.

= Az amerikai bolondul a kényelem után, kitalál mindent, mi erre céloz, kezdve

a pompásan kiszőnyegezett koporsóktól, egész ama legújabb kaucuk kötelekig, melyekkel fölülte kényelmesen fölkötheti magát az ember.

= Plátótól kérdezték: mi a szép? Szép? az Isten. A német tudósok így travesztálták: szép, a szép nő. Így lesz Jupiterből ökör. De azért sikerült egy német tudósnak röviden és valóságos német Gründlichkeittel és világossággal a szépet a következőképen meghatározni: „a szép a létező és gondolható, a külső és belső tökélyeknek alakban és tartalomban, részben és egészben, eszmében és tárgyban olyatén szerves egézsége lett egyesülése, mely míg egyrészt külső szerveink által megészleltetve az idomok és alakzatok, a színek és hangok, a nyugalom és mozgás, az eszme és kifejezés, a gondolat és tényben csodálandó erővel megragadja figyelmünket, addig másrészt ugyanazon tényezők benső s mintegy láthatlan aktivitásával egy minden egyéb érzelmeiktől különálló, sőt azokkal a hatást és eredményt illetőleg össze sem hasonlítható gyönyört és élvezetet ébreszt.” Talán erre vonatkoztatva mondta egy tanult ember, hogy az esztetika az a tudomány, melyben egy mindenkitől ismert dologról úgy írnak, hogy azt ne lehessen érteni.

= A természet szépségének sokféle hatása van az emberre; a romlott kedély mindent az érzékiség borus szemüvegén tekint s a legszentebb örömet félszékében elundokítja, mert nyitott ajtó a szem, mondja a költő, melyen át a gondolat az agyba, az érzés a szívbe, a vágy a vérbe suhan.

Vendéglőkben, kávéházakban és söracsarnokokban követeljük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

A mézáros sztrájk vége.

Azaz hát nem is volt annyira sztrájk. Bizonyára kár volt ezen ügybe politikát bevinni, mert ez csak a tárgyilagosság rovására megy. Már pedig ezt egy helyi lap megtette és pedig a tőle megszokott tudatos ferdtéssel.

Több mézáros felkért ugyanis annak a kijelentésére, miszerint nem igaz az, hogy Mukics Simon országgyűlési képviselő ezeket mondotta volna: *ha én fizetheték 90 krajcárt, fizethet más is.*

Tehát nem ő korteskedett, hanem akik ezt megírták és megírták. Aminthogy Mukics Simon csak köteleességet teljesített, ha a nála járt választókat, minden állásfoglalás nélkül, a főkapitány urhoz vezette. Sőt épen ő volt az, aki a mézárosokat óvatosságra intette. Csak zsidó fiskális vezette volna a küldöttséget majd másképp irt volna a zsidó lap.

Ezzel eleget tettünk a mézárosok által hozzánk intézett kérelemnek.

Megegyezés, a mézárosok árai.

A tanács elhatározta, a mézárosok kérelmére, hogy holnap, vasárnap nem vág. Ehelyett a jövő hét valamely köznapján tartja meg a próbavágást. A mézárosok tehát ma már vágtak vasárnapra.

A mézárosok beadták ma a legmagasabb husárait. Ezen árakban azonban épenéssel nincs igazuk, s így ők azok, akik hurt feszítik. A közönséget kényszerítik ellentállásra. Ez meg a hatóságot védelemre. Hiszen a benyújtott árak magasabbak az eddigi áraknál, ami mégis csak elviselhetetlen.

Uj árak a következők:

Elsőrendű leveshus	1 kor. 44 fill.
Másodrendű leveshus	1 " 12 "
Pecsenye rostélyos	1 " 52 "
Bélszín	1 " 60 "
Gulyáshus elsőrendű	1 " 20 "
Gulyáshus másodrendű	1 " 12 "
Borjúhus eleje	1 " 40 "
Borjúhus hátulja	1 " 60 "

Vajjon a hatóság ezen árakat elfogadja-e, előlött csak a jövőheti próbavágatás után határoz a tanács.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 2. Az ipartestület táncmulatsága az ipartestület helyiségében.

Augusztus 2. A műpártolók körének műkedvelői előadása a kath. legényegylet dísztermében. Utána tánc.

Augusztus 19. A Petőfi-asztaltársaság táncmulatsága.

— **Keresztényszociálista gyűlés.** A belügyminiszter a sebesicsi keresztényszociálista egyesület alapszabályait ellátta a bemutatási záradékkal.

— **Esküvő.** Kászonyi Gyula okl. tanár és az iparoktatási tolnok Budapesten aug. hó 1-én esküdött örök hűséget Grósz Dániel kedves leányának Teruskának Szabadkán.

— **Uj közközház Zentán.** Zenta város, egy a belügyminiszter által jóváhagyott közgyűlési határozat értelmében, kétszáz ezer korona költséggel, százágys közközházat épít.

— **A kalocsai keresztény szociális építőmunkások** vasárnap, augusztus 2-án délután három órákor gyűlést tartanak, melyen a szervezet ügyeit fogják megbeszélni. A gyűlésen a központ képviselőjében Varga Pál is meg fog jelenni.

— **Tanári áthelyezések.** A közoktatásügyi miniszter Dénes Lajos ujvidéki polg. iskolai helyettes tanárt Regőczére helyezte át, Somogyi Kálmán körmenői polg. iskolai helyettes tanárt pedig a titeli polg. iskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— **A bérkocsi-állomás ellen.** Amióta a városháza mellől a város különböző részeibe kellett szétosztani a bérkocsikat, az érzékenyebb háziurak egymásután elzavartatták házuk elől a standosokat, s így zavarhatnák végtelen időnkig, ha ugyan a főkapitány ma meg nem sajnálja őket. Ma György Mór ur érzékenykedett, kérve a fiakkor állomásnak háza elől leendő elhelyezését.

— **A kulai óvoda-bizottság.** A kulai képviselőtestület három évi időtartamra új óvoda-bizottságot választott. A bizottság tagjai lettek: Dudás Fábrián, Horvát Mihály, dr. Deák Béla, Kovacevity István, Mutsch József, Lederer Gusztáv, Csajági Bernát, Puhálak Mátyás, Boberity Milán, Mezei Zsigmond, Rác György, Kersch Mihály, Kugler Béla, Dochnál Ferenc és Szegedi József. Hivatalból tagja a bizottságnak: dr. Holländer Dávid közs. orvos.

— **Kérelem.** Könyveink átvizsgálása alkalmával úgy látjuk, hogy az „Uj eljegyzési és házassági törvény magyarázata” című füzet áráival sokan hátralékban vannak. Ujólaj felkérjük a főtisztelendő klérus tagjait, hogy a füzetért járó egy koronát kegyeskedjenek mielőbb alábbi címre beküldeni. *Hírlapkiadó Vállalat mint szervezetet, Szabadka Rákóczi-utca 20.*

— **Adakozás a szent Erzsébet szobor javára.** Kopunovics Erzsébet 24-ik számú ívén a következők adakoztak: Kuntics Gyula 3 kor. Kuntics Gyuka, Kuntics Tadia, Imrics Géza, Kuntics Jakab, Kuntics Agnes, Péricsics Mária, Vojnics P. Nanika, Návai Péter, Szudárovics Jakab, 2-2 kor. Kuntics Anna, Szabó Cilka, Vukov Gergely, Vukov Katalin, Mácskovics Liza, Kovács Cilka Franciskovics Róza, Sinkovics János, Sinkovics Márton, Zelics Mária, Martinkovics Anna, Gersics Róza, Dulics Jánia, Vojnics P. János, Imrics Balázs, Pertics Ruzsa, Csipak Pálné, Csipak Orzse, Orcsics Marcella, Balázsevicz Czilka, Ivics Jánosné, Kopunovics Liza, 1-1 korona, Cséki Eszter, 1 kor. 40 fill. Dulics Olivia 1 kor. 20 fill. Kuntics Mária, özv. Hanka Dánielné 80-80 fill. özv. Horvátzki Józsefné 50, Milodánovics Máté, Kuntics István, Vojnics T. Lukács, Sokesics Máté, Sokesics István, Sevicz Kata, Ivics Mária, Csipak János, Kovács Teréz, 40-40 fill. Bogesics Amália, 30, Szarvas Menyhértné 30, Neorcsics Antal, Vidákovics Mándi, Vojnics Z. Pál, Kuntics Sztána, Tikviczki Gergely, Czviánov Anna, Csárevics Róza, Tyákics Róza 20-20 fill.

— **Vonatkisiklás csikérián.** Tegnap e hó 1-én d. e. 9 órákor egy kis kellemetlenség történt csikérián, mely majdnem végzetessé vált. Alig ért be a Bajáról jövő személyvonat az állomásra, jött Szabadkáról az 5766. számú teher szállító. Dacára, annak, hogy a váltó jól be volt állítva, a teher vonat épen a fordulónál kisiklott. A kezelőségnek sikerült a vonatot még idejében megállítani, úgy hogy a vonatot kisérő személyzetnek ijedtségen kívül semmi baja sem történt. Braun állomás főnök bölcs tapintattal megnyugtatta a személyvonaton utazó közönséget és kiváló buzgalmának köszönhető, hogy a személyvonat csak fél órai késéssel ért be Szabadkára.

— **Ki akar postagyakornok lenni.** A budapesti és kerületi postaigazgatóságok összesen 80 gyakornok jelölti állásra hirdettek pályázatot. Pályázhatnak a középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet végzett 18 éven felüli magyar állampolgárok. Az állások közül 16-ot a budapesti posta- és távirat igazgatóságok fognak betölteni. A pályázatok augusztus 15-ig nyújtandók be az illetékes főszolgabíró vagy polgármester útján a postaigazgatósághoz címezve.

— **Szultánból — király.** A dohányos embereket bizonyára érdekelni fogja az a hír, hogy a „Szultán” nevet viselő szivarkák nemsokára kimaradnak a forgalomból. A dohányjüvedék igazgatósága ugyanis e szivarkákat ezentul „Királyszivarka” elnevezéssel bocsátja utnak ugyanazon árban s éppen olyan csomagolással.

— **Internátus elemi iskolai fluk számára.** A „Kis-Sváthhegy” tövén lévő „Szt. József” fiúnevelő intézetbe 5-10 éves fluk vétetnek fel, havi 70 koronáért, mely összegért a növendék teljes ellátást és egyenruhát kap. Prospektust szívesen küld az igazgatóság, Budapest I. Istenhegyi-ut 32.

— **A Tisza halottja.** A Tiszából Magyaránizsa mellett egy foszlásnak indult női holttestet fogtak ki a halászek. A nyomozás megállapította, hogy a holttest azonos Hajós Etel szegedi leánnyal. A kétségbeesett apa, Hajós János szatócs, keresztette a leányt mindenütt, de nem tudott felőle senki felvilágosítást adni. Távozás előtt sokszor emlegette a leány, hogy nagyon szeretne meghalni. Barátnői közül is ketten öngyilkosok lettek, ami igen mély benyomást gyakorolt gyenge idegzetére. Akkoriban azt mondta anyjának, hogy szívesen öngyilkos lenne ha tudná, hogy oly sok nép jönne el a temetésre, mint a barátnői végtisztességére. A halál gondolata kinozta azután mindig, míg csak egy napon eltűnt hazulról. Kiment a Tisza partjára és beleugrott a hullámokba. Nem látta meg senki. A mult héten megtalálták holttestét a Tiszában, ahol egész télen pihent a boldogtalan leány.

— **Tüzek.** Kossuthfalván Somoskői Ferenc kossuthfalvi lakos kárára a tanyáján kazalba rakott 190 kereszt buza, 150 kereszt zab ismeretlen módon kigyuladt és 2270 korona értékben leégett. — Ugyanott Todor Istvánnak 75 kereszt buzája is kigyuladt és 60 korona értékben teljesen leégett. A kár mindkét esetben megtérül, mert biztosítva voltak. — Ugyancsak Czibere Lajos kossuthfalvai lakos kárára 125 kereszt buza, 131 kereszt zab ismeretlen módon kigyuladt és leégett. A kár 1600 korona.

— **Homoszekszuális.** Egy baka panaszt emelt a rendőrségnél egy előtte ismeretlen öreg egyén ellen, aki tegnap a vasuti állomáson rohanta meg őt. A rendőrség az eljárást megindította a perverz alak ellen.

— **Ellopott ezüstneműek.** A zombori rendőrség táviratilag értesítette rendőrségünket, hogy ott ismeretlen tettes Vámoser Arontól két nagyobb és két kisebb ezüstgyertyatartót, egy ezüst cukortartót, s tizenkét ezüst evőkészletet lopott el.

Ne járjunk olyan söracsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a .: nem találjuk. BÁCSKAI NAPLÓT

Szerencsétlenség a Dunán.

— Bajai tudósítónktól. —

Baja, 1908. július 31.

Szomorú hírt továbbított ma a táviró egy bécsi dusszagdag kereskedőnek.

Egyetlen leánya, szemefénye: a szépséges Gläser Anna egy héttel ezelőtt látogatónak jött Dely Géza bajai nagykereskedő családjához, ahol mindennapos vendég volt Horváth Irén is, a család egyik közeli rokona. A két leány hamar megbarátkozott egymással s majdnem naponként kijártak a Sugovicára fürödni. Fürdés után rendszerint rövid sétácsonakázást rendeztek és így meglehetősen belejöttek az evezésbe. S ez volt a vesztük.

Tegnap délután a család kirándulást rendezett a nagy Dunára s amíg fürdés után valamennyien ozsonához ültek, addig a két leány — bizva abban, hogy már eléggé gyakorlott evezősök — csonakba ültek és kiveztek a Hármassziget tájékára, ahol legsebesebb a víz folyása.

A csonak valószínűleg örvénybe került, amely a könnyű faalkotmányt egy pillanat alatt felborította s a két urileány kétségbeesett küzdelem után elmerült a habokban.

A közelben levő vizimolnárók megfeszített erővel siettek a leányok megmentésére, de már későn érkeztek. A Duna eltemette áldozatait.

S tegnap óta egy szegény megtört özvegy — a Horváth Irén édesanyja — könnyezve lesi a halászkok munkáját, akik a holttestek után kutatnak. Sulyosítja a csapat, hogy leánya a jövő évben nyerte volna el a polgári iskolai tanárnői oklevelet s így egyetlen támaszától fosztotta meg a kegyetlen Duna. A holttestekre még nem sikerült ráakadni. A Dely család iránt óriási a részvét a városban.

Uj törvénykönyv!

A szeszadóról

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyancsak a szeszkontingens megállapításáról és annak felosztásáról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN.

SZÍNHÁZ.

* Szintársulatunk tagjai a jövő szezonban. Működő tagok: Nők: Barna Mariska másodszebret a pozsonyi színházról, Feledi Boriska szubrett primadonna Miskolcra, T. Hadrik Anna hősnő a pozsonyi társulattól, Halász Ilonka naiva (A Vígsház híres Józsi szereplője) A népszínház Vigoperától Honty Emma koloratur énekesnő Heves Béla szatmári igazgatótól, Markovits Margit szende és vigjátéki szubrett énekesnő, Rónai Hermin komika az eperjesi társulattól, ki már volt tagja a szabadkai társulatnak, F. Szalontai Ferike táncos szubrett, Szilágyi Berta anyaszínésznő, az aradi nemzeti színházról, T. Zalai Irma társalgási színésznő. Rózsahegy Margit, a debreceni színház tagja, másodszebrette.

Férfiak: Abonyi Tivadar síheder (Thália agja) a Népszínház vigoperától, Balázi Sándor drámai apa és jellemszínész a szatmári társulattól, Faragó Rezső epizód komikus, Farkas Ferenc énekes bonvivant, Gere Zsiga hős és jellemszínész Krecsányi—budai társulattól, Herceg Jenő a budapesti Thália vezető tagja, szerelmes és társalgási színész, Könyves Jenő hős és társalgási színész, Lugosi Jenő bass buffó komikus, Nagy Imre komikus, Solyó Márton tenor énekes, B. Szabó József bariton énekes, Szigethy Andor tenorbuffó-komikus, Tukorai Loránt epizód komikus Szilágyi társulattól. Ezt a névsort kiegészíti: Ligethy Géza az elismert jőnevű karnagy. A kórusban új tagok; Bazzai, Boross, Forgács, Márkus, Szepesi, Stóhl, férfiak és Boross Pálné, Boross Margit, László Giza, T. Fekete Boriska, nők.

SPORT.

> **Football mérkőzés.** A „Bácska” Szabadkai Atlétikai Club aug. 9-én, vasárnap, délután 6 órakor mérkőzést rendez. A club A és B csapata fog mérkőzni. A „Bácska” ifju játékosai közt van egy pár figyelemre méltó tehetség és ezért előreláthatólag nagyon érdekes lefolyású matchnek lesz szemtanuja a közönség. Összeállítás: „A” csapat: Mamuzsich I., Mamuzsich II., Radaich, Szaulics, Osztragonácz, Horváth, Budinos, Horácskó, Buda, Marci, Copkó, piros-fehér ing, fehér nadrág; „B” csapat; Stametz, Bénéis, Sztipics, Kocsár, Vigh, Petrács, Szegő, Marci II., Bulyovics, Radnics, Kiss, fehér ing, fekete nadrág. A mérkőzést Tikvicky István fogja vezetni. Helyárak: ülőhely 40 fillér, állóhely 20 fillér.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A szabadkai büntető törvényszék által főtárgyalásra kitűzettek a következő bűntények:

Augusztus 5-én. Szárics Miklós és társai súlyos testi sértés büntette. Bellák Mihály, erőszakos nemi közönség büntette. Bagi Mátyás csalás büntette. Krnyajszki Jóvics Zsárkó súlyos testi sértés büntette.

Ismerőseink körében terjesztjük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

REGÉNY.

KLEOPATRA.

13

— Ugyan miért jönne akkor ide?

Kamucin agyában villámként támadt egy gondolat. Megértette azon szavakat, melyeket Kleopatra ajkán valamikor érthetetleneknek tűntek föl előtte. Megértett ezeket kis részletet, melyeket eddig gyerekeseknek tartott. A nagyherceg vén barátjának megvédését a kacagó aprodok csipkedései ellen, mer nem találta logikátlannak...

— Miért jön el? ismétlé az ügyes udvaronc. Fenséges uram is eljön, pedig nem mindig élvez.

Erre csend következett, s ugyanekkor a főgöny is felgördült.

Boris nagyherceg, mint családjának valamennyi tagja, egyike volt a legszebb lovagoknak. Magas termettel; biztos testtartással jártatta körül kék szemének tekintetét, melynek fénye gyakran a nagy jószágot, majd a csendes örömet tükrözte. Ritkán mosolygott, de akik hivatalból bizalmasabban érintkeztek vele, tudták, hogy Boris nagyherceg szeretett kacagni is.

Mint a többi uralkodó családok tagjai, ő is korán nősült. Rövid, boldog házasság után özvegy maradt. Az új házasságtól valóssággal irtózkodott, s testvéreinek, nagybátyjainak vagy unokaöccseinek életével homlokegyenest ellenkező életet élt. Az udvarban ezt eredetinek mondták.

Alig volt harmincnyolc éves. Szeretettel méltónak mutatkozott minden nővel szemben, de nyilat egyet sem különböztetett meg. Ezen óvatosságát és a házasság ellen érzett ellenszenvét sokféleképen magyarázták. Azt beszélték, hogy szenvedélyes vonalommal viseltetik egy ismeretlen nő iránt, ami talán nem is volt igaz. Valami keveset kutattak, de sokat kutatni nem mertek, félve, hogy haragot, boszút kelthetnek. Azután nem is foglalkoztak e kérdéssel.

Kamucin nem tartozott a két, három nélkülözhetetlen bizalmas közé, s valójában nem is sokat törődött fenséges védnökének szerelmeivel. De az imént villámként támadt gondolat új láthatárt nyitott meg előtte, s megértette, miért érdeklődik Kleopatra oly buzgón az élőképek iránt.

— Most már megmagyarázhatom magamnak, miért ígérte meg barátságát. Szüksége lesz rám kised terveinek eléréséhez. De hát mit akarhat? A nagyherceg kegyeltje? Ez hízogó kilátás, de nem fényes jövő. Törvényes feleség? Oh! oh! kisasszony! a nagyratörésében nem épen szerény.

Amiközben ezen elmélkedésbe mélyedt, a nagyherceg felkelt, hogy távozzék. Távozt előtte, mint máskor is, körül tekintett a színházban és tekintetének egy sugara Kleopatra esett. Kleopatra oly őszintén viszonzta a tekintetet, hogy észre nem venni durvaságot lett volna. A nagyherceg majdnem észrevehetetlenül bolintott feléje, mintegy köszönőleg, mire hirtelen elfordult, hogy megelőzze a szertartásos üdvözlést, mellyel Kleopatrának felelnie kellett volna.

— Ujé! gondolta Kamucin, ön üdvözlötte magát, kisasszony! Eh! tehát ez nagyon csinos dolog, s nem áll mindenkinek a hatalmába.

Ambár a nagyhercegnek Pétervárott is volt palotája, mégis szívesebben lakott, még télen is, a Kretovski szigeten, egyike a Neva szigeteinek, épült nyári palotájában. Friss havazás egyenletes szőnyeggel vonta be az utat, amelyen csak egy csuszta a szánkók, mint a vizkereszt fagyos hidegében. A nagyherceg kis szánkóján tért haza. Az éjszaka világos volt, a levegő elég hideg, hogy a színház hősege után kellemes legyen. A fenséges ur azonnal szivarra gyújtott, amint a Neva folyóra érték, amelynek jegén csuszott a szánkó, nem sértve így meg a tilalmat, mely az utcán való dohányzást, a gyakori tüzesetek elkerülése végett, megtiltotta. Ezen időben persze a város fele faépületekből állt. Boris nagyherceg eredetiségei közé tartozott, hogy szigorúan alávetette magát minden parancsnak, tilalomnak, mintha a császári fenségek számára is léteznének. De hát csak nem birták megjavítani.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

V. Gy. Zenta. Későn kaptuk. A jövő vasárnapra, vagy ha tetszik, előbb. Kérünk erre vonatkozólag szíves választ.

Évi 30,000 korona forgalmu

* fűszer- és vegyeskereskedés *

— más vállalat miatt —

azonnal eladó

mellékhelyiségekkel és lakással,

olcsó lakbér. 482—5—1

Tudakozódhatni lehet Szöllősi Vágó Jánosnál, VII., Vágóhid-utca 230. sz.

5562/1908. tkv.

481—1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekügyi hatóság közhírré teszi, hogy Pertics Félix végrehajtónak Milaicski Maták Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 69 korona tőkekövetelés és járadék iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a szabadkai 5220 számú betétben A. I. 4793 hrsz. alatt Milaicski Maták Mátyás nevében álló V. kör, 235. számú lakház és 139 négyzetű udvarra 1440 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi augusztus hó 19. napján délelőtti 9 órakor ezen törvényszék 22. számú helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárnak 10 százalékát vagyis 146 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1908. évi május hó 25. napján.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Dr. Bakule, kir. tszéki bíró

Pályázat

nyitattik tanítói állásra augusztus 20-ig Ópalánka róm. kath. osztatlan vegyes iskolájához; évi járandósága lesz: 1. törzsfizetés gyanánt készpénzben 800 K a róm. kath. hitközségtől; 2. törzsfizetéshez számítandó 5 kis hold szántóföld haszonélvezete — adóteherrel (jelenlegi haszonbérlete 280 K); — 3. évtődös korpótlékait a hitközség államsegélyül fogja kérni; — 4. szabad lakás az új iskola épületben kis házi kerttel, u. m. 4 szoba, előszoba, konyha, kamra, pince, mosókonyha, fűtészer. — A tanítónak kötelessége lesz a mindennapi és ismétlő iskolát magyar nyelven tanítani, de az értelmezéshez szükséges a német nyelv teljes ismerete is. A megválasztandó köteles az újidék-palánkai néptanító egyesület tagjává lenni. — A jól felszerelt folyamodványok a kerületi esperes Vidákovics Miklóshoz Bácsóvárosra küldendők.

Iskolaszék.

5 drb 1 évig használt ablak

külső-belső eladó

Salga Mátyás építési irodájában

VI. kör, Miklós-utca 25 (Teréz-templom mögött).

Ugyanott 477-1

épület tervrajzok
jutányos áron beszerezhetők.

Hirdetmény.

Szabadka szabad kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a városi középületekben összegyűlemlt szénpor

folyó évi augusztus hó 3-án délelőtt 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kelt Szabadkán, 1908. évi július hó 28-án.

476-1-1

A városi tanács.

A VII. kör, Lakatos-utca 325. sz.

HÁZ

szabad kézből eladó.

Értekezhetni Perndl Jenő ny. tanító urral Bácsgyulafalván levéllileg is. 478-3-1

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-39

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.

A városi tüzoltó laktanyával

szemben 446-30-29

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes férfruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
elégendő, csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20 — K.-ért, szilárdítványt, turistalódat, selyemkangarót stb. stb. gyári áron küld a mintáig bízható és szilárd cég mindenütt ismert posztgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magyarság élve, ha szövetségességét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek.

Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiválasztás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek a azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezenül is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínre személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

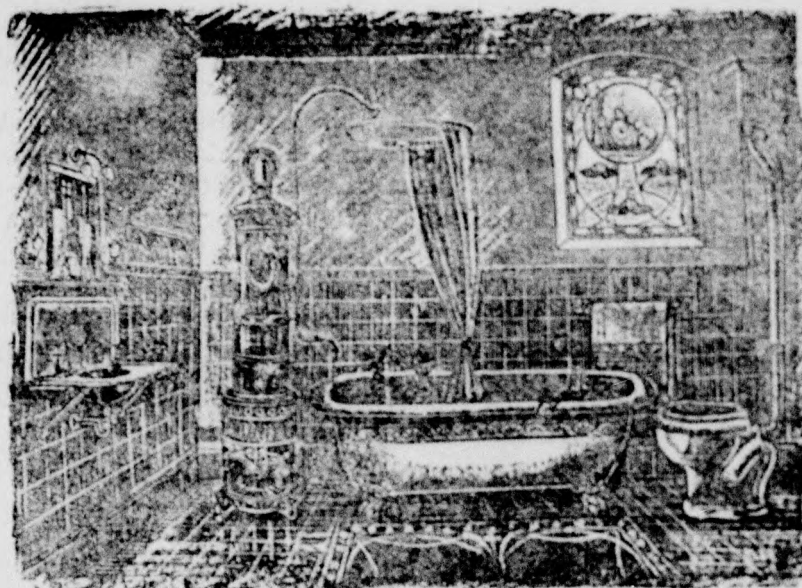
papi és polgári szabó.

195-83

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKÁN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

18-60

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

oégfelirat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kap. : : : hatók a : : :

Szabadkai Nyomda-

és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél

IV., Rákóczi-utca 20.

A pécsi országos kiállításán legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia orgona- és harmonium-gyár PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatu (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú harmoniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindenemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olcsón vállalunk.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk. —

Alapított 1867. évben. 245-31

Légnymatu és electro berendezések.

A SZABADKAI MŰPÁRTOLÓK KÖRÉNEK

1908 augusztus hó 2-án, este 8 órakor

a katolikus legényegylet disztermében

tartandó

MŰKEDVELŐI ELŐADÁSA.

Szinre kerül:

Tündérlak Magyarhonban.

Énekes színmű, két felvonásban. Irta: Szigligeti Ede.

Rendező Majláth Antal; karnagy Kovács Kornél tiztagu műkedvelő zenekarral. Sugó: Uj Ferenc; ügyelő: Bor Árpád. Pénztárnok: Vukovics József.

Személyek:

474-6-6

Tábornok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Majláth Antal
Ferenc	} fiai	—	—	—	—	—	—	—	—	Vass Gyula
Lajos		—	—	—	—	—	—	—	—	Szuvasics Károly
Laura	} gyámleányai	—	—	—	—	—	—	—	—	Kovács Margitka
Etel		—	—	—	—	—	—	—	—	Student Janka
Gyuri, közhuszár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mansfeld Dániel
Marcsa, kísézője	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Pietsch Ferencné
Öreg bíró	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Fibik Imre
Kis bíró	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Romics Vince
Kántor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Antal Kálmán
Esküdt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Szalay József
Esküdtné	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Deák Mariska
Pór	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Valihora Kálmán
Pórnő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vojnics Margit
Ádám, inas	} tábornoknál	—	—	—	—	—	—	—	—	Limperger Lőrinc
Szobalány		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Birka Erzsé	} kis lányok	—	—	—	—	—	—	—	—	Völgyi Aranka
Pelyva Kati		—	—	—	—	—	—	—	—	—

A második felvonásban előforduló táncokat lejtik: Matrótánc: Schmidt Erzsike, Rizsányi Erzsike, Kalocsa Mariska, Gönczy Matild. Csikóstánc: Kierst Ilonka, kake-walke: Mihályka Rózsika és Hubay Margitka. Oláh táncot lejt a négyéves Kiss Annuska. A táncokat betanította Gruber Ferenc táncitanító.

A második felvonásban betétet énekel Moravcsik Sándor.

A darabban még szerepelnek: nők: Csifári Ella, Kampós Juliska, Hornyák Terike, Vojnics Piroska, Varga Etelka, Hauptmann Iduska, Tumbász Margitka, Kovács Mariska, Lapos Katica, Varga Józsefné, Tasy Gizella, Osztrogonác Ilonka; férfiak: Hadnagy Géza, Seress Gyula, Vukovics Géza, Deák Jenő.

NŐI FELSŐRUHA VARRÓ ÉS SZABÁSZATI TANFOLYAM.

Alulírott ez uton is értesitem a tisztelt szülőket, hogy 1908. évi szeptember hó 1-én kezdődő — 10 havi tartamu — Szabadkán, IV. kör, Mátyás-utca 46-ik szám alatti lakásomon

női felsőruha varró és szabászati tanfolyamot

tartok az alábbi feltételek mellett:

1. A tanfolyam kezdete 1908. évi szeptember hó 1-én leend és tart 1909. évi június hó 30-ig, melynek megszakítás nélkül való elvégzése kötelező.

2. Beiratkozni lehet a tanfolyamra 1908. évi augusztus hó 20-tól kezdve lakásomon naponta délelőtt 8—10 óráig és délután 4—6 óráig.

3. A tandíj 120 korona, melynek fele a beiratkozás alkalmával, másik fele 1909. évi február hó 1-én fizetendő. Azon növendék, aki a tanfolyam első két hónapján át résztvevett a tanfolyamon, a második félévi tandíjat az esetben is megfizetni köteles, ha a tanfolyamról — igazolt betegség esetét kivéve — elmarad.

4. A növendékek a női ruha varrás, diszítés és szabásban gyakorlati teljes kiképzést nyernek, s alulírott a tanfolyam végén alkalmat fog nyújtani a szülők és érdeklődőknek arra, hogy a növendékek kiképzéséről meggyőződjenek.

5. A tandíj a 10 hónapi tanfolyam minden hétköznapján délelőtt 8—11 óráig és délután 2—4 óráig tart.

A mélyen tisztelt szülők és gyámok nagyra-becsült érdeklődését és támogatását kéri

Szabadkán, 1908. július hó 7-én

465-15-4

Üzv. Kammerer Félixné.

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műiparintézete

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószékeket, gyónószékeket és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és terveket készítenek és a készítményeket küldjük. 261-29

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszer szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esatornázást, betonozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSŐVEK.

Kerám- és metlachi lapok.

SZABADKÁN,
a vasuti indóházzal

:- szemben. :-

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, vizzártókat és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KŐAGYAGCSŐVEK.

Portland-cement és hidraulikus mésznagyban és kicsinyben.

320-80-59

→ VAKOLATI KÖPÖR. ←

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Ártalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

→ Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán. ←

416-50

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.